

- the British mycological Society, Supplement.
2. Kits van Waveren, E. (1972). Notes on the genus *Psathyrella* - III. Unorthodox approach and key to section *Atomatae*. - *Persoonia* 7: 23-54.
 3. Kits van Waveren, E. (1974). *Psathyrella*-feuilleton II, IV, V en VI. - *Coolia* 17: 49-53, 77-79, 79-81, 96-98.
 4. Kühner, R. & Romagnesi, H. (1953). Flore analytique des champignons supérieurs.
 5. Maas Geesteranus, R.A. (1952). Mycologische aantekeningen XVI-XVII. - *Fungus* 22: 18-22.
 6. Singer, R. (1962). The Agaricales in modern taxonomy. Weinheim.
 7. Swanenburg de Veye, G.D. (1934). Een tweetal aardige *Psathyrella*'s. - *Fungus* 5: 57-59.
 8. Watling, R. & Jurand, M. (1971). Two new coprophilous species of *Psathyrella*. - Notes of the Royal botanic Garden Edinburgh 31: 146.

BOEK- en LITERATUURBESPREKINGEN

=====

- P. Joly - *Paddestoelen in kleuren*. 8°, 225 blz., 110 natuuroppnamen in kleuren, 52 tekeningen. Ned. vertaling N. Ernste, voorwoord J. Daams. Zomer & Keuning, Wageningen. 1974. Prijs f. 21,50 (besteld bij het Wereld Natuurfonds, Zeist, f. 18,50).

Het boekje is, volgens de auteur, slechts bedoeld als een "hopelijk eenvoudig" atlasje voor beginners. Het is dus zéér onvolledig en bevat geen determineertabellen. De bewering van de uitgever dat hiermee "... de wandelaar ... de belangrijkste paddestoelen gemakkelijk onderscheiden en op naam brengen kan ..." behoort dan ook tot de gebruikelijke commerciële nonsens. Een positief punt van het boekje is wel een ongewoon hoog percentage (ik kwam op 42%) mooie of zelfs prachtige foto's. Vele zijn ook nog mycologisch duidelijk genoeg. Gebruikt naast een determineerboek, kan het werkje een welkome aanwinst vormen voor de plaatjeskollektie van de amateur, al zijn enkele foto's al bekend uit de boekjes van Haas en Schrempf (enkele in spiegelbeeld!).

De bijschriften schieten echter ernstig tekort: gegevens over afmetingen van hoed en steel b.v. ontbreken in de meeste ge-

vallen en het ontwikkelingsstadium waarin de soorten zijn opgenomen (in de Franse en Duitse uitgaven vermeld) is weggelaten. De afbeeldingsschaal is geheel willekeurig en nergens aangegeven (*Coprinus micaceus* is b.v. veel groter afgebeeld dan *C. picaeus*!). Onder *Russula ochroleuca* is de beschrijving van *R. fellea*, vertaald uit de Franse uitgave, blijven staan. Onder *Tricholomopsis decora* staat het zinnetje "Algemeen in Nederland" (!), dat echter 4 regels lager onder *T. rutilans* thuishoort. Er zijn kennelijk bij de nederlandse bewerking heel wat verspreidingsgegevens aangepast, waarvan een hoog percentage niet juist is.

Een algemeen verhaal van Joly over de bouw, de biologie en oekologie, de genetika, enz. en verder een en ander over de verschillende paddestoel-groepen slingert zich in een moeizaam te volgen hinkstapsprong door het hele boekje heen. Als inleiding in de paddestoelkunde voor beginners lijkt mij dit gedeelte verre van geslaagd. Zo wordt b.v. (p.41) een schematische en ook in de Franse tekst praktisch onbegrijpelijke beschrijving gegeven van het apikaal-apparaat van de asci bij de ascomyceten zonder dat er ook maar één woord aan de functie van deze structuren wordt gewijd. Wat moet de beginner snappen van de gekomprimeerde laboratoriumgeleerdheid over homothallie en heterothallie, haploïdie en de diploïdie, dikaryofase, bi- en tetrapolariteit, enz.? Ik moest er vier vakboeken bijhalen om er iets van te begrijpen. Maar nergens een behoorlijk schematisch overzicht over het systeem der paddestoelen, nergens wordt gewezen op b.v. het belang van de spore-kleur (niet die van de lamellen!) voor een juiste onderscheiding van groepen plaatjeszwammen, nergens iets over de verspreiding van sporen e.d. Een aansluiting bij datgene wat de beginner in het veld kan waarnemen is er nergens.

De Nederlandse vertaling is helaas ver onder de maat gebleven. De beschrijving van de unitunicate en bitunicate asci (p.40) is b.v. totaal gedetailleerd. "Monoïque" (= monoecisch: eenhuizig) is "monoïstisch" geworden, een woord dat in het Nederlands niet eens bestaat, terwijl monoecisch in elk plantkundeboek te vinden is. "Rouilles" (= roestzwammen) zijn vertaald met "meeldauw" en "punaises" (= wandluizen) met "bladluizen". "Lignivores" (= houtverteerders) heten "houtverstoorders" (een germanisme: "Holzzerstörer"). Op een plaats is "genre" (= geslacht, genus) vertaald door "orde" en "individu" door "soorten". "Graminées vivaces" (= meerjarige grassen) treden hier op als "levende grassen" en "tas de sciures" (= zaagselhopen) zijn "gekapte zaagsplinters" (?!). Dit zijn maar een paar willekeurige voorbeelden, die met tientallen te vermeerderen zijn. Jammer.

Aan korrektie van de drukproeven kan niet veel gedaan zijn: speciaal de wetenschappelijke namen krioelen van de drukfouten. De Nederlandse uitgever heeft op eigen houtje nog twee hoofdstuk-

jes ingevoegd. De literatuurlijst is eenvoudig een lachertje geworden. Ernstig is daarentegen "De geschiedenis van de Nederlandse mycologie". Men wrijft zijn ogen uit als men leest dat dit vrijwel geheel gevuld wordt met de geschiedenis van het "Centraal bureau voor Schimmelcultures" te Baarn! Dat dit instituut wel voor de schimmels (mikromyceten) van groot belang is geweest, maar dat de studie der paddestoelen (makromyceten) zich vrijwel geheel buiten het CBS om heeft voltrokken, blijkt uit niets. Het Rijksherbarium te Leiden, h t centrum voor de studie der paddestoelen in ons land sinds tientallen jaren, wordt nauwelijks genoemd. De schrijver is anoniem, maar de uitgever heeft de zwarte piet wel aan de medewerkers van het CBS toegespeeld! Een treurige geschiedenis.

Konklusie: wie het boekje wil bezitten voor de mooie plaatjes, kan het best de Duitse uitgave aanschaffen. Hierin zijn enkele duidelijke vergissingen uit de Franse editie gecorrigeerd en ze bevat werkelijk opvallend weinig vertaal- en drukfouten ("Pilze" - vert. Hans Haas, Belser Verlag, Stuttgart, 1973).

F. Tjallingii

E. Arnolds - De oecologie en geografische verspreiding van *Hygrophorus* subgenus *Hygrotrama*, *Cuphophyllus* en *Hygrocybe* in Nederland. Doktoraalverslag; Instituut voor Systematische Plantkunde, Urecht, Afd. Vegetatiekunde en Botanische Synoecologie. Foto-print; januari 1974. - 135 pp + 13 tabellen in aparte omslag.

Na enkele inleidende paragrafen worden van de in de titel genoemde subgenera achtereenvolgens behandeld: De verspreiding in Nederland, verwerkt in een 3-tal kaartjes, de milieufactoren en de vegetatietypen waarin de wasplaten voorkomen.

Daarna worden 32 (in het addendum uitgebreid tot 41) verschillende Nederlandse *Hygrophorus*-graslanden beschreven en gekarakteriseerd (1 kaartje). *Hygrophorus*-weiden, of beter *Hygrophorus*-graslanden worden gekenschetst als ekstensief gekultiveerde, vochtige graslanden of duinvalleien met tamelijk veel mosgroei tussen het gras. Daarnaast, zij het minder, komen *Hygrophori* voor in voedselarme moerassen en op zandplekken.

Beheer en behoud van de ook botanisch interessante *Hygrophorus*-graslanden is het meest gediend met instandhouding van ekstensieve anthropogene invloeden en in elk geval het vermijden

kunstmest.

Tenslotte worden de resultaten vermeld van intensieve inventarisaties van proefvlakken in twee sterk uiteenlopende *Hygrophorus*-graslanden, tussen begin september en begin december 1970.

Deze publikatie, die vooral bedoeld is voor vegetatiekundigen onder de mycologen, is niet in de handel. Belangstellende leden van de N.M.V. kunnen zich melden bij de bibliothekaresse die een beperkt aantal exemplaren beschikbaar heeft. Bij te grote belangstelling wordt overwogen om de oplage daar alsnog aan aan te passen.

Samen met het onderstaande taksonomisch-floristische verslag en de eerder genoemde bijlage van Coolia over *Hygrophorus* subg. *Hygrophorus* beschikt de nederlandse mycoloog nu over een trilogie, waarin een hoeveelheid informatie is samengebracht die hem in deze graad van uitvoerigheid voor geen enkele andere grote groep paddestoelen ter beschikking staat.

H.v.d. Aa

E. Arnolds - Taxonomie en floristiek van *Hygrophorus*, subgenera *Hygrotrama*, *Cuphophyllus* en *Hygrocybe* in Nederland. Doktoraalverslag; Rijksherbarium. Fotoprint; oktober 1974. 236 pp. + 59 pp. tekeningen en tabellen. Prijs f. 7,50 indien besteld bij de administrateur van het Rijksherbarium; f. 4,00 indien afgehaald op het Rijksherbarium.

In dit lijvige rapport, dat volgens de schrijver het midden houdt tussen een monografie en een lokale floristische bewerking van het geslacht *Hygrophorus*, worden in navolging van de noord-amerikaanse monografen Hesler & Smith de subgenera *Hygrotrama*, *Cuphophyllus* en *Hygrocybe* onderscheiden. Deze subgenera, die overeenkomen in tramabouw en door hun voorkomen in graslandvegetaties, worden door Orton & Watling tot een apart genus, *Hygrocybe*, verenigd. De meer bosbewonende soorten van het subgenus *Hygrophorus* = *Limacium* auct., zijn in deze studie buiten beschouwing gebleven, maar intussen heeft Arnolds ze beschreven in de in december 1974 verschenen bijlage van Coolia.

Uitvoerige inleidingen tot de morfologie, oekologie en verspreiding worden gevolgd door enkele sleutels, waarmee men *Hygrophorus* kan onderscheiden van vorm-verwante genera en waarmee men de in Nederland aangetroffen subgenera, soorten en intraspecifieke eenheden kan determineren. De subgenera, met uitsluiting van *Hygrophorus*, worden daarna één voor één behandeld, met aparte

sleutels voor de sekties, subsekties, series, soorten en variëteiten. De beschrijvingen zijn zeer uitvoerig, maar worden voorafgegaan door karakteristieken van enkele regels. Per soort worden behandeld: synonymie, literatuur en ikonografie, makroskopische- en mikroskopische kenmerken, oekologie en verspreiding, meestal nog gevolgd door soms zeer uitvoerige opmerkingen. In totaal komen 42 soorten aan de orde die in Nederland voorkomen of verwacht kunnen worden; een deel daarvan is uiterst zeldzaam, één enkele maal gevonden of mogelijk alweer verdwenen. 59 Bladzijden met 213 figuren, tabellen en schema's besluiten dit werk.

H.v.d. Aa

=====

VERENIGINGSNIEUWS

=====

VAN DE PENNINGMEESTER

Willen degenen, die hun kontributie nog niet hebben betaald, dit nu ten spoedigste doen. Gebruik hiertoe de U toegezonden akseptgirokaart (zie Coolia 18, pag. 26).

Te koop aangeboden:

1. Door J. Gremmen, Karel Lantermansplein 7, Zetten (Tel.: 08880-2036 of 08370-19050). Verkoop aan meest biedende.
 - a. Česká Mykologie (Praag), vol. 7 t/m 27 (1953-1973) compleet, 20 jaargangen à 4 nummers.
 - b. Transactions of the British Mycological Society, vol. 52 t/m 63 (1969-1974), compleet, 16 jaargangen, 76 nummers.
 - c. Bulletin de la Société mycologique de France, vol. 79 t/m 87 (1963-1971), compleet, 9 jaargangen, 36 nummers.
 - d. Revue de Mycologie de France, vol. 28 t/m 37 (1963-1972), compleet, 10 jaargangen, 40 nummers.